

Stand by
America

Justice
to all

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 86.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, JULY, 25. 1919.

LETO XXII. — VOL. XXII.

Vlada se je potegnila za Thos. Mooneya

Silno trpljenje Slovencev v Italiji.

Ali je Mrs. Kaber kriva smrti soproga?

Nekaj novic iz naselbine Newburg

20.000 stanovanj manjka v Clevelandu

Anglija in Italija so za kraljevino

35.000 telefonov pokvarjenih v mestu

Washington, 24. julija. John B. Desmore, izvanredni zastopnik delavskega oddelka ameriške vlade, se je včeraj izjavil, da Thomas J. Mooney, ki je bil v San Franciscu obsojen na smrt, ni imel poštene sodnijske obravnavne. Kot je znano, je bil Mooney obožen, da je ob prilikli Preparedness parade v San Francisco zagnal bombo, ki je ubila pet oseb. Ves čas so delavski voditelji trdili, da Mooney ni bil pravično sojen in da dokazi proti njemu niso bili veljavni, sedaj pa prihaja na dan ameriška vlada sama in pravi, da se je Mooneyu godila krivica. John B. Desmore je na povelje delavskega tajnika ameriške vlade vodil skrivno in tajno preiskavo v San Franciscu in je prinesel na dan čudne stvari. Desmore je deloval v San Franciscu brez vedenosti oblasti, s pomočjo diktafona in več naselniških nadzornikov. Iz vseh nabranih dokazov sklepa Desmore, da je bil Mooney krivično obsojen in da je postal žrtev posebne zarote korporacijskih interesov v San Francisco, katerih namen je bil vzeti kredit delavskim unijam in se boriti proti unijskim delavnicam.

Nadalje pravi Desmore, da se je javno dokazalo, da je ena izmed prič proti Mooneyu krivo prisegla, toda prosekutor Fickert kljub temu dovolil nove obravnavne Mooneyu, kakor zahteva postava, ampak je najbrž na zahtevo korporacijskih interesov potlačil vse skupaj in puštil Mooneya v jec. Ali bo vlada zahtevala sedaj novo sodnijsko obravnavo, je vprašanje.

Charles McGinnis je silno velik ljubitelj žganja. Teden, ko je bil čas se založiti z žganjem za sedem suhih let, pa je Charly pozabil ali pa ni imel zato nobenih potrebnih "figur". Zato je v četrtek ponoči zapregel konja in odpeljal proti poslopju Euclid Fire Proof Storage Co. kjer je odpeljal 50 zaboljev najboljšega žganja in en sod brandy, vse skupaj vredno kakih \$4000. Ah, nekaj let bi lahko nemoteno pil. Toda imel je smolo in preveliko ljubezen do žganja. Že ko je na potu proti domu se nahajal, se ni mogel premagati in je potegnil parkrat prav pošteno iz steklenice, kar ga je izdal. Drugi teden se bo zagovarjal. Menda se ne bo zgodilo kot se je v Youngstownu, kjer je neki sodnik odločil, da kdo žganje ukraje, ni to zlodin, ker je zaganje sploh prepovedana lastnina.

Vsi otroci, ki gredo v jeseni v šolo prvič, morajo pristnosti seboj rojstno spričevale. Starisci dobro store, ce si to pravočasno na na primerinem uradu preskrbijo. — Vsi otroci, ki gredo v jeseni v šolo prvič, morajo pristnosti seboj rojstno spričevale. Starisci dobro store, ce si to pravočasno na na primerinem uradu preskrbijo.

Nick Trček, 8 let star fantek, stanujoč na 1415 E. 53rd St je v sredo utonil v jezru, ko je hotel rešiti svojega tovarisa Frank Brucka iz vode. Utonila sta oba in jerski stražniki so po neznejtrupla prinesli iz vode. Trupla so bila odpeljana v mrtvico k Anton Grdinu.

Družina Rajnovič je bila hudo prizadeta. Zbolele so hkrati obe hčerki in mati. Mati in ena hči so bile odpeljane v bolnišnico, druga hči je pa umrla na domu, kmalu potem pa je tudi mati umrla v bolnišnici.

Starišem Gregorec je umrla hčerka Doroteja, staršem Bučar pa sinec Anton. Naše sožalje!

OGRI NAPADAJO RUMUNE.

Dunaj, 24. julija. Ogrske te se napadle rumunske armado pri Velikem Varaždinu in jo pognale nazaj. Ogori so prekorčali reko Tiso.

Reka, Jugoslavija. Italijani so dali razglasiti, da je krški škof dr. Mahnič bil spuščen na svobodo, toda te italijanske vesti ne odgovarajo resnici, pač pa je krški škof še vedno interniran v Camaldoli, Frascati v Italiji, in o kaki osvoboditvi niti ne sanja. V enem izmed zadnjih pisem piše Mahnič, kako željno čaka povratka v svobodno Jugoslavijo: Čakam od dneva do dneva, toda ne vem kdaj bom dočakal.

Split, Dalmacija. Silno žalostne vesti prihajajo iz Italije glede Jugoslovjanov, ki so še vedno zaprti v Italiji. Italijani silno trpičijo internirane Hrvate in Slovence. Hrano dobijo samo enkrat na dan, in to tako pičlo in slabu, da eden za drugim bolehalo in umirajo. Kadar jih zvezane vožijo v Ancono, ne dobiti na celem potu hrane.

Praga, Češka. Posebni odbor narodnega parlamenta čeho-slovaške republike je začel razpravljati o gospodarskem odnosa Čeho-Slovaške napram Jugoslaviji. Zaključilo se je, da se pod okriljem vlade ustanovi poseben oddelek, ki bo v neposredni vezi z češkimi konzulati v Jugoslaviji. Ta oddelek bo imel stalne zvezze vsemi trgovskimi krogovi v Jugoslaviji. Jugoslavija pričaže lepe trgovine s Češko, in razmere med češko republiko in Jugoslavijo so tako priscene.

Koroner Byrne je v četrtek zvečer naznanil, da so preiskovalni zdravniki dobili arsenik v drobovju umorjenega Kaberja, in da bo nemudoma upeljal novo preiskavo proti soprogi umorjenega.

Kot znano je bil Kaber umorjen pretečeni petek po noči, ko je bolan ležal na svoji posteli in se ni mogel premakniti, 24 krat je bil zaboden v neko pilo. Predno je umrl, je izjavil svojemu strežniku naj iščejo "nekega moža s kapo", in da je tudi njegova soproga imela prste vmes. Njegova žena istega večera ni bila doma, ampak se je peljala v avtomobilu v Cedar Point. Govori se, da se je na potu strelčala z nekim moškim, ki je imel kapo in pri zasišanju pa se je izjavila, da je spotoma avtomobil polomljen in takoj potem je izjavila, da to je naše voščilo staršem!

Vsa zadeva je tako skrivnostna, in težko će bodejo pristi resnici na dan.

Eksekutivni odbor demokratične stranke v Clevelandu namerava imenovati za kandidata županom v Clevelandu bivšega kongresmana Robt. J. Bulkleya. Sodnik Levine in county clerk Hascrodt nimajo pričike, da bi prišli v poštev, kot se čuje iz dobro poučenih krogov.

Aretiran je bil od zvezne urada Roscoe Wood, lastnik Prospect hotela na 512 Prospect ave. Dva zvezna detektiva sta šla v omenjeni hotel in sta se izjavila, da sta skeba telefonske družbe. Prosila sta za žganje, katero sta nemudoma dobila, toda že v prihodnjem trenutku sta "skeba" arretirala lastnika hotela, ki je bil stavljen pod \$1500 varčnine.

Za \$30.000 kulis je zgorelo v sredo ponoči v posloju Auto Body Equipment Co. na 3311 Prospect ave. Kulise so last Colonial gledališča. Goretci je pričelo, ko je električna žica padla v posodo z gasolinom. Štirje avtomobili so bili tudi popolnoma uničeni vstop v svojo zakladnico.

Skrivnostni umor Daniela Kaber v Lakewoodu, ki je spravil pokoncu vso policijo ter razne privatne detektivske agencije, še ni pojasnjen. V sredo se je vršila pred county coronerjem preiskava pri kateri je moral odgovarjati soproga umorjenega tiskarja na jako stroga vprašanja. County prosekutor Doerfler je direktno vprašal soproga ranjencega, naj pove resnico ter naj ne taj, da je ona umorila svojega soproga Mrs. Kaber je pa odločno tačila in se izjavila, da so vse te sume nesramna laž in da bo tožila vsakogar, kdo bi ji očital kako zvezo z umorom njenega moža.

Nadalje se je dognalo pri preiskavi, da je bil ranjki Kaber večkrat bolan na želodcu, in dognalo se je, da je dobival strup v svojih jedilih. Tako je pričal njegov osebni strežnik Utterback, ki se je izjavil, da je Kaber sicer dobival isto jed kot vsi drugi v hiši, toda posebej pripravljen, in da se je trikrat po jedi pritožil, da ga nekaj tišči. Koroner je ukazal umorjenemu odvzeti drobovje, katero izkušeni zdravniki sedaj preiskujejo, če je kaka sled strupa v njih. Dokler se to ne zgodí, se ne more nikogar obdolžiti.

Družina Karol Bokar je kupila hišo na 81. cesti, katero je popravljalo lastovala družina F. Jernejčič, sedaj pa Jos. Kenik.

Naš "Hardware Jerič", potem ko je že drugim hišam pobarval, se je nazadnje lotil tudi svoje in jo prenovil na zunaj.

Po daljših počitnicah, ki si jih je teta Štokrška najbrž vzela, je zvečer prisla na delo in je prinesla družini Vrh na 82. cesti Stankota, družini A. Lindič na Mariborsko in družini Pečnik na Prince ave je pustila Margarito, Mabel ter družini J. Šusteršič na Issler pa Janezka, dočim je obdarila družino Končan na West Side z malo Anico. Da bi bili vsi enkrat čvrsti slovenski fantje in dekleta, to je naše voščilo staršem!

Načrti za naš Društveni Dom so že izgotovljeni. Pri seji zadnjo nedeljo je bilo sklenjeno, da se sedaj naredi kampanja za pomnožitev blagajne. Vse je vneto sedaj za Dom in gremo na delo vsi kot eden, zato da se čimprej tudi pokaže kaj konkrentnega.

10. avgusta, t.j. drugo nedeljo v avgustu je praznik sv. Lovrenca, farnega patriona newburške fare. Takrat bo velika slavnost tukaj. Druga se bodo udeležila korporativno. Z godbo na celu nastrije parado po naselbini, ki bo za zeganje vsa okinčana. Letos hočemo še posebno slovensko obhajati, ker se je sklenil mir.

Zopet se je povrnilo nekaj naših fantov vojakov iz Francije. Prišla sta Anton Petrich in John Pečnik. Se par drugih, ki so še tam, pa bo gotovo tudi kmalu med nami. In enkrat vsi pridejo, teden pa bodo tudi mi njim v počast naredili veliko veselico. Look out, boys!

Društvo sv. Ana št. 150 K. SKJ ima v nedeljo veliko veselico in slavnost, ko bo blagoslovilo novo bandero, ki si ga je društvo pravkar nabavilo. Veselica bo tam, kjer je ponavadi, na 121. celi in Union. Vsi vabljeni!

Tudi posledica prohibicije. Plinova družba se pritožuje, da njih uradniki, ki so poslanji v kleti raznih stanovanj, da precitajo plinove metre, dobijo kleti skoro vselej zaprte in zaklenjene. V kletih je namreč dragocen piščak, katere bo kmalu zmanjkal, in malo jih je izvoljenih, katerim gospodar dovoli vstop v svojo zakladnico.

V Clevelandu primanjkuje 20.000 hiš, oziroma stanovanj in vedno naraščajoča najemnina stanovanj je povzročilo krizo, ki je hudo prizadajala vse sloje. Tako se glasi poročilo posebne mestne preiskovalne komisije, ki je dva meseca preiskovala stanovanjsko krizo v Clevelandu. Cleveland se radi provinčije Tracie, ki je bila svoje dni Turška toda po turško-balkanski vojni je bila Tracia prisojena Bulgariji. Francija, Anglija, in Japonska zahtevajo, da se Tracia podeli Grški, dočim zahtevajo Italijani in Amerikanci, da mora biti Tracia bulgarska. Raditev je nastal velik spor med mirovnimi delegati, in balkansko vprašanje, ki je že tolkokrat vznešeno celo Evropo, zopet lahko grozi z neljubimi posledicami.

Mestna stanovanjska komisija trdi, da so najemnina v Clevelandu tekom zadnjih dveh mesecov podražile za 20 do 30 percentov. Kompanije, ki prodajajo hiše, so kar oblegane od raznih oseb, ki iščejo svoje hiše, katere bi radi kupili, samo da se rešijo večne skrbi kako dobiti primerno stanovanje. Stanovanje, ki je pred petimi leti veljalo \$20 na mesec, se danes računa po \$35 na mesec, dasi, kakor trdi mestna stanovanjska komisija, niso bili davki na hiše nikjer povečani, ampak so isti, kot so bili let let nazaj. Stotine oseb, ki prihaja v Cleveland, ne more dobiti stanovanja, ampak so prisiljeni živeti v raznih hotelih in prenočiščih. Vsak mesec se pritoži stotine stanovalcev nad hišnimi gospodarji, ki neopravčeno zvišajo najemnino. 15 hišnih gospodarov je bilo kaznovanih, a 115 jih je znižalo najemnino potem ko so dobili opomin iz mesta.

Superior cesto bodejo od 12. pa do 54. ulice tako razširili. Dela bodejo veljala \$300.000.

Rojaki, ki so državljanji in stanujejo v Collinwoodu in Nottinghamu, naj vedo, da njih kongresman, Henry Emerson, glasoval v Kongresu za popolno sušo v Združenih državah in vse drastično-tiranske odredbe glede prohibicije, toda se ne ve, kdaj bo začela senatna zborica o prohibiciji obravnavati. Nekateri pravijo, da ne prejde do septembra.

Rojaki spomnijo na Emersona, ki je republikanec, in republikanci imajo večino v Kongresu, in ti so povzročili, da nastane popolna in tiranska prohibicija v celi Ameriki.

Senator Myers je vložil v senat predlog, da se prepoveduje v Združenih državah pošiljanje ali cirkuliranje pluhov, kako tiskovino ali časopis tiskan v tujem jeziku. Predlog je bil dvakrat prečitan v Kongresu, nakar je bil izročen sodniškemu oddelku senata. Malo upanja je, da bi prodrl.

Prizivno sodišče zvezne vlade je odredilo, da 2.75 percentno pivo je opojno in se ne sme izdelovati.

Kongresman Sherwood iz Ohio je vložil v Kongres predlog, da se vsem vrnivšim vojakom iz Francije kaže tudi vsem onim, ki so bili tukaj v službi, izplača iz zvezne blagajne \$500 kot poobligano.

Imeniten plen je dobila policija v četrtek, ko je aretrala tri "mastne" bančne roparje v osebah Fred Good, Al. Stump in Ray Litchner. Ti so okradli Nova banko za \$10.000. Postavljeni so bili pod \$25.000 varčnine in ker niso mogli položiti te svote, se nahajajo v jecu. Policija je dobila v njih stanovanju večji del ukradene svote.

Trst, 24. julija. Poročila, ki so dospela iz Zagreba, naznamajo, da je angleška vlada skupaj z italijansko skušala postaviti odstavljenega črno-gorskoga kralja Nikola zopet na črno-gorski prestol. Angleži so obljubili moralno, Italijani pa materijelno pomoč.

Pari, 24. julija. Jutri pride sem bulgarski mirovni delegati, toda mirovna konferenca nima nobene točke gotove, katero bi predložila bulgarski vladi, da podpiše.

Gre se radi provinčije Tracie, ki je bila svoje dni Turška toda po turško-balkanski vojni je bila Tracia prisojena Bulgariji. Francija, Anglija, in Japonska zahtevajo, da se Tracia podeli Grški, dočim zahtevajo Italijani in Amerikanci, da mora biti Tracia bulgarska. Raditev je nastal velik spor med mirovnimi delegati, in balkansko vprašanje, ki je že tolkokrat vznešeno celo Evropo, zopet lahko grozi z neljubimi posledicami.

Grški zahtevajo Tracijo na podlagi narodnostenih in zgodovinskih principov. Bulgari zahtevajo Tracijo, ker imajo potom nje edini dohod na Egejsko morje. Grški trdijo, da imajo Bulgari dobra prisostva v Črnom morju in so lahko brez Egejskega morja. Nadalje trdijo Grški, da živijo v Traciji 750.000 Grkov in samo 112.000 Bulgarov.

Grški so menju, da bi Bulgaria naravnje imela cel Balkan in da bi bilo skrajno krivično dati Bulgaram nekaj kot plačilo, ker so bili v zvezi z Nemci tekom vojne. Najbrž bo predsednik Wilson posredoval v tej zadevi.

PROHIBICIJA BOŠE ČAKALA. Washington, 24. julija. Poslanska zborica je sprejela vse postave glede prohibicije, toda se ne ve, kdaj bo začela senatna zborica o prohibiciji obravnavati. Nekateri pravijo, da ne prejde do septembra.

Rojakom v pojasnilo. Švedski konzul v Clevelandu ki je do sedaj zastopal nekdanjo Avstrijo, je zgubil vse zastopstvo kar se tiče Jugoslovjanov. Švedski konzul ima pravico jurisdikcije samo v slučaju, če pride k njemu avstrijski državljan, to je podnik Nemške Avstrije. Vsi Jugoslovani pa naj se v konzularnih zadevah obražajo na zastopnika države Srbov, Hrvatov in Slovencev v Washingtonu, ker Švedski poslanik ne sme in ni upravičen jih posle opravljati.

Vincent Crajka je imel navado, da je od časa do časa zapustil svojo ženo in otroke in še po svetu. Trikrat je šel od dom

Za kratek čas in razvedrilo.

Martin Luter je zapisal nek splošno znani rek, ki bi ga v slovenski preostavili takole: "Kdo ne ljubi žene, petja, vita, ta je slabši kot neunam živina". Martin Luter je imel skusnje pri vseh treh stavah: pri ženskah, pri petju in pri vini — torej je mož že vedel, kaj je govoril. V času prohibicije bomo mi posebno pogrešali vinške kapljice in jemčenovca. Ti posti ameriški politični voditelji res ne vedo, kaj je dobro. Se tega ne vedo, kako veliko moč ima vino na talentiranje ljudi. Kdaj ste videli, kakšnega godeca, ki bi ne pil? Čim več ga je imel pod klapo, lepo je godel in lepo je pel. In pesnik? Mislim, da ga ni na celem svetu pesnika, ki bi ne pil. In čim bolj globoko je pogledal v časo vinca rujnega, tem lepo misli so se mu rodile. O očaku Prešernu pravijo da vedo natanko, kdaj je zložil ono pesem: Luna sije, kladivo bije... Nekaj večer se ga je naš velikan poštano nalezel v Ljubljani v Strukljevi gostilni (za francosko cerkvijo). Ves vesel in židane volje jo maha proti domu.

Bila je lepa, sveta noč. Pesnik se ozre proti nebu, zagleda nebesko lepoto, spomni se ob enem nebesko lepoto svoje izvoljenke, v katero je bil nesrečno zahabljen, ura v francoskem zvoniku je bila enajst, morda štvanjast, pesnik vzame svinčnik v roke in kos papirja, nasloni se na zid in zapise prve verze ali prva kritice: Luna sije, kladivo bije... Mor se ima naš narod ravno Strukljevemu vinu zahvaliti za dragocen biser Prešernovih poezij. Tudi Gregorčič je pil in pel: Pod trto bivam v deželi rajske. ... Tudi Valentin Vođnik je rad pokušal kloštersko vince, zato ga piči Prešeren in pravi Vođnik: "Preblečen sem menič bil, in rad sem pel, se rajši pil". Najlepše narodne pesmi so bile zložene ob kozarcu vina. Iz pesmi same se vidi, da je včasih zlagateli bil res skrivnostno-sliko gijen do skrajnosti. Na primer:

"In kadar po me pride smrt na grob, vsadite vinskih trt; In kadar trta dozori, Pa v grob mi vinca pričipi.... Še v grobu hvalil bom Boga Za časo vinca rujnega. . ."

Ali pa:

"Oja, kadar jaz umri bom, Oja, vinca več pil ne bom, Oja, dente me v hladni grob, Oja, liter na grob!"

Oja, kdo bo pa mimo šel, Oja, vsak bo takoj spoznal, Oja, ta je bil vinski brat, Oja, pil ga je rad."

Najbolj ginaljivo pa je, kadar pivec z mokrimi očmi, s smerhom na obrazu, poln/srčnih čustev, bratovščino pije z vinom samim in ga prosi takole:

"Oj, vinet, hoj, hoj, ho' dobr in menoj, nikar me ne vrzi pod mizo nočoj!"

Kaj pa sedaj v času suše, v

času prohibicije? Kadar v suhi puščavi Sahari v Afriki ne raste nobena rožica, tako tudi v Ameriki ne bo več mokro-čvečiči rožič poezij. Še teh, ki jih imamo sedaj, ne bomo več radi prepevali, ker jih bo pomorila slana neslanih suhačev. Kdo bo zlagal pesem na čast vodi, ki še za včevje ni dobra; posebno v nekaterih krajih Amerike je voda tako zoperna in slab, da bi se v človeku zabezredile, če bi jo preveč pila. Prav radovalen sem, če je med Slovenci v Ameriki kadšen tako talent, a bi ob kozarcu vode zložil veselo zabavice ali napitnice! Bomo videli, če bo ameriška voda rodila kakšnega pesnika! Jaz sem sam poskušil, a se ni dalo. Drugega nam skoraj ne preostane, takor veče naše slovenske narodne pesmi predelati, in kjer je beseda: vino, pa prenaredimo in zapisimo: voda ali soda ali ice cream. Če se nam posreči, lahko napravimo večjo žliko, pesmij, samo jih tiskati pod na-

svetovalka, Mary Zavri spremljevalka Ivanka Kopričec, kapelan Antonija Zaletel, vratrica. Rač. odro: Frances Lausche, Ter. Zele in France Šrupnik. Dr. Adam Szezkiowski, zdravnik, 982 E. 79th St.

SLOV. NAR. ČITALNICA.
6029 Glass ave.
Pred. Jakob Čič, 1231 E. 61 St., podpred. Val. Seve, 6006 St. Clair ave, tajnik Stanko Zele, 1372 Marquette Rd. blag. John Cebular, knjižničar Erazem Gorše.

Rač. nadzorniki: Vatroslav Grill, Mike Lah, Anton Kuhelj. Kolektor Charles Rogelj, hišnik Josip Lingar. Uradne ure: Ob nedeljah o 9. do 11. dop. in ob četrtekih od 7. do 9. zvečer.

Seje vsak zadnji četrtek v mesecu.

DR. Z. M. B.

Načelnik Frank H. Mervar, 1361 E. 55th St. predsednik Louis Merhar, 1095 Addison Rd. tajnik Andy Sadar, 1146 E. 61th St. blagajnik Leo Kuščan, 1091 Addison Rd. Društvo sprejema mladeniče in može od 16. do 30. leta. Redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu dopoldne ob pol deveti uri v prostorih S. N. Domu.

Slovensko Dramatično društvo VITEZI SVOBODE,

K. of L. Predsednik Frank Kosten, 997 E. 63rd St. podpredsednik John Šlemburger, tajnica Mary Petrovčič, pomožna tajnica Ana Petrovčič, blagajnik Rudolf Orel, policiak Frank Podlipc.

DRUŽBA S. N. DOM

(The Slovenian Nat'l Home) Predsednik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. tajnik L. Medvešek, 1165 Norwood R. blagajnik John Gornik, 6217 St. Clair ave.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu dop. ob 9. uri v prostorih S. N. Domu.

SLOV. NAR. DOM, št. 2.

Predsednik John Lekan, 3514 E. 80 St. podpredsednik Andrew Slak, 7719 Issler Ct., tajnik F. Ločnikar, 3583 E. 81 St. blagajnik J. Vrček, 7724 Ossage ave. — Nadzorniki: Rev. J. J. Oman, J. Lekan, Anton Erjavec.

Seje se vršijo vsako 3. nedeljo ob 4. uri popoldne v prostorih šole sv. Lovrenca (?) zemlji.

Pesnik Suhač, št. 1.
Po A.S.

Neki londonski zdravnik je konstatiral, da je bil vrok lanske velike epidemije žganje, ki je imelo premalo alkohola v sebi. — Well, če bi pa žganje imelo preveč alkohola, bi bilo pa napadeno ob prohibicijonistov — pa naj se potem vsem ustreže!

Ni razumel.
"Ali imate kaj otrok?" je vprašal hišni gospodar žensko, ki je prišla vprašati za stanovanje.

"Da", je odgovorila žena, šest, pa so vsi sedaj na pokopališču!"

"All right, potem pa le vzemite "tanovanje," je rekel gospodar.

Zvečer pa je prišlo vseh šest otrok, ki so bili šli na pokopališče na izprehod.

—

FOCH SVARI PRED NOVO VOJNO.

Pariz, 19. julija. Maršal Foch, vrhovni poveljnik zavezničev, se je izjavil, da morajo biti Francozi in Angli prestavno pripravljeni. Nihče ne more zaupati Nemcem. Nemški narod si bo hitro opomogel, spoznal bo svoje napake in tej vojni, pojavil jih bo in prihodnja vojna se bo začela na angleških tleh. Tedaj bodejo Francozi klicani, da pomagajo Angležem, kot so bili Angleži klicani sedaj, da so pomagali Francozom.

IMENIK CLEVELANDSKIH SLOVENSKIH DRUŠTEV.

ST. CLAIR GROVE,
98. W. O. W.

Albina Kržman, pred. Agnes Zakrajšek, podpred. Faša Trbežnik, tajnica, 6615 Bonna ave. Antonija Škerjanc blagaj. Mary Zakrajšek.

svetovačka, Mary Zavri spremljevalka Ivanka Kopričec, kapelan Antonija Zaletel, vratrica. Rač. odro: Frances Lausche, Ter. Zele in France Šrupnik. Dr. Adam Szezkiowski, zdravnik, 982 E. 79th St.

SLOVENSKO LOVSKO PODP. Dr. sv. Evaščija, Predsednik Louis Mežnar, 1171 Norwood Rd. podpredsednik John Šlemburger, prvi tajnik Frank Avpič, drugi tajnik Frank Kosten, 997 E. 63rd St. blagajnik John Grdin, 6025 St. Clair ave. Dr. zdravnik je dr. Kern.

Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v Grdinovi dvoranah št. 3. ob 2. uri popoldne.

DR. SLOŽNE SESTRE,
120. SSPZ.

Predsednica Agnes Lunger, 1372 E. 47th St. tajnica Mary Kolman, 1401 E. 53rd St. zapisnikar Josephine Milavec, 1366 E. 41th St. blagajnikčica Fannie Vesel, 4030 St. Clair ave.

Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu dopoldne ob 9. uri v John Grdinovi dvorani ob 2. uri popoldne.

DR. PRIMOŽ TRUBAR.

Predsednik Josip Konte, 6215 Glass ave. tajnik John Gabrenja, 6036 St. Clair ave. blagajnik Jakob Jene, 5363 St. Clair ave.

Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu dopoldne ob 9. uri v John Grdinovi dvorani ob 2. uri popoldne.

DR. NAPREJ, št. 5 SNPJ.

Predsednik Josip Skuk, 1101 E. 61th St. tajnik L. Medvešek, 1165 Norwood R. blagajnik Frank Černe, 6033 St. Clair ave. Dr. zdravnik Dr. F. J. Kern.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu dopoldne ob pol deveti uri v prostorih S. N. Domu.

Slovensko Dramatično društvo VITEZI SVOBODE,

K. of L. Predsednik Frank Kosten, 997 E. 63rd St. podpredsednik John Šlemburger, tajnica Mary Petrovčič, pomožna tajnica Ana Petrovčič, blagajnik Rudolf Orel, policiak Frank Podlipc.

DR. S. S. P. DR. SAVA

št. 87 SSPZ. Predsednik Jakob Kolman 1401 E. 53rd St. tajnik John Turk, 1090 E. 74th St. blagajnik Jos. Markovič, 3908 St. Clair ave.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu dop. ob 9. uri v prostorih S. N. Domu.

SLOV. NAR. DOM, št. 2.

Predsednik John Lekan, 3514 E. 80 St. podpredsednik Andrew Slak, 7719 Issler Ct., tajnik F. Ločnikar, 3583 E. 81 St. blagajnik J. Vrček, 7724 Ossage ave. — Nadzorniki: Rev. J. J. Oman, J. Lekan, Anton Erjavec.

Seje se vršijo vsako 3. nedeljo ob 4. uri popoldne v prostorih šole sv. Lovrenca

SAM. DR. SLOVENIJA.

Predsednik Frank Špelko 3504 St. Clair ave, tajnik Josip Gramc, 1395 E. 43rd St. blagajnik John Fortuna 1401 E. 47th St. Zdravnik za nove člane: Dr. F. J. Kern.

Redne seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu popoldne in sicer v Slov. Nar. Domu.

CARNIOLA TENT, 1288, THE MACCABEES.

Predsednik Jos. Babnik, podpredsednik John Galič, tajnik Frank Russ, zapisnikar John Godnjavec, kapelan John Tauchar, saržent Martin Kovačič, prva straža L. Pinculič, druga straža Fr. Kerhin. Dr. F. J. Kern zdravnik.

Redne seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu popoldne in sicer v Slov. Nar. Domu.

DRUŽBA S. N. DOM

(The Slovenian Nat'l Home) Predsednik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. tajnik L. Medvešek, 1165 Norwood R. blagajnik John Gornik, 6217 St. Clair ave.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu dop. ob 9. uri v prostorih S. N. Domu.

DR. S. K. M. DR. SV. ANTONA Padovanskega Newburg.

Načelnik Louis Hočevar, 3582 E. 82nd St. podpredsednik Dominik Blatnik 3541 E. 81th St. prvi tajnik Louis Gliha, 3552 E. 80th St. blagajnik Josip Globokar, 3571 E. 81th St.

Društvo sprejema mladeniče in može od 16. do 45. leta. Redne mesečne seje se vršijo vsako 4. nedeljo v mesecu v Plutovi dvorani, 3611 E. 81th St. ob 1. uri popoldne.

S.K.K.P. DR. SV. JOZEFA.

Predsednik Frank Koren 1583 E. 41th St. podpredsednik Anton Jančar, 1025 E. 62nd St. tajnik John Gržinčič, 1423 E. 53rd St. polnožni tajnik Josip Erbežnik, 1123 E. 63rd St. blagajnik John Princ, 1007 E. 63rd St. zastopnik za Collinwood Fr. Košmerlj, 455 E. 152nd St. za West Side Geo Kofalt, 2038 W. 105th St. za Newburg Anton Fortuna, 3593 E. 81th St. Zdravnik dr. F. J. Kern.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 8. uri zvečer v S. N. Domu.

DR. SLOVENEC, št. 1.

Predsednik John Gornik, 6217 St. Clair ave. podpredsednik Anton Oštir, 1158 E. 61st St. tajnik Fr. Zorich, 6217 St. Clair ave. zapisnikar James Mali, 1105 E. 63rd St. blagajnik Fr. Osredkar, 1068 E. 68th St. Nadzorniki: Alb. Stemberger, Ig. Smuk in Jos. Ogrin. Zdravnik dr. J. M. Seliškar.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1. uri pop. v S. N. Domu, soba št. 3.

DR. SLOVODOMISLNE SLOVENKE, št. 2.

Predsednica Nežika Kalan 6101 St. Clair ave. popredsednica Jennie Matičič, 6718 St. Clair ave., tajnica Helena Perdan, 6026 St. Clair ave. zapisnikar John Zabukovec 1306 E. 55th St. blagajnikca Louise Cebular, 1205 E. 60th St. Nadzornice: Ivana Kuhelj, Fanny Špeh, Ivana Linger. Zdravnik dr. Fr. J. Kern.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Schwabovi dvorani.

DR. KRAS, št. 8.

Predsednik Frank Rajer, 14823 Saranac Rd. podpredsednik Martin Luznar, 449 E. 157th St. tajnik John Menart 14903 Sylvia ave. zapisnikar Ernest Levar, 840 E. 156th St. blagajnik Ferdinand Ferjančič 15219 Plato ave. Nadzorniki: Luka Trček, Leonid Rovtar in Frank Valenčič. Zdravnik dr. F. J. Kern.

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri dop. v Jos. Birkovi dvorani.

DR. SLOVENECK, št. 1.

Predsednik John Centa, 6105 St. Clair ave. podpredsednik Anton Anžlovar, 6202 St. Clair ave. tajnik Frank M. Jakšič, 6106 St. Clair ave. zapis

VESTI IZ STARE DOMOVINE.

AMERIŠKA DOMOVINA FRIDAY, JULY 25, 1919.

Skrivnosti italijanskih vojakov v Šempasu pri Gorici Na Jožefovo, dne 19. marca so se zbrali v Šempasu po maši kmetje pred cerkvijo in se, kakor je to običajno po naših krajih, pomenovali v vsadnjih stvareh. Mimo pride neki laški oficir in prične to skupino z bičem pretepati. Nato so cerkev preiskali in našli na obleki oltarskega kipa Matere Božje malo slovensko kokardo. Iz ježe so italijanski vojaki raztrgali obleko raz kip in vse pometali po tleh ter župnika zaprili. Z njim je zaprtih tudi mnogo šempanjskih kmetov. Tako divja laški militaričem po naših krajih, pretepa brez vrzoka z bičem naše mirne ljudi, oskrnjuje cerkev in podobe in vse brez vsake kazni, brez vsake preiskovalne komisije, ki bi raziskala to divjanje in nečloveško obnašanje italijanskega vojaštva v trpečem ozemlju naše domovine. Pravica, kje si?

Preganjanje slovenskih obrtnikov v Gorici. — Pred nedavnim časom objavljeno gonjo proti slovenskim obrtnikom v Gorici nadaljujejo Italijani z vso brezobzirnostjo. V Raštelju so zaprili čevljarsko delavnico Ivana Žigona. Delavnico je moral izprazniti tekom dveh ur pod nadzorstvom karabinjerjev. Žigon, ki je doma iz Orehovca, je vodil svojo obrt v Gorici že 15 let. — Vsem slovenskim branjevkam na tržnici so odpovedali prostore, oziroma mize ter so morale tržnice nemudoma zapustiti. — Gostilničarka pri "Zvezdi" M. Komel je morala vsled naloga magistrata zapreti go stilno. Žena se je pa osebno pritožila pri generalu, ki je magistratov sklep razveljavil. — Gospa Marušičeva, gostilničarka pri "Marzinu" je tudi prejela nalog, da mora gostilno v 14 dneh zapreti. Dali so ji 14 dnevni odlog, toda le vsed tega, ker je imela v kleti precej vina. Njene prostore bo zasedel Lah. — Frandoličovo mesnico sta otvorila sedaj z magistratnim dovoljenjem dva Furlani, Rudolf Simoneti in Angelo Grion.

Tatvine na ljubljanski glavni pošti, — Ivana Ravnhar je bila uslužbenec kot pomočnik na glavni pošti v Ljubljani. Plače je imela 70 K, povisano pozneje z dokladami za nezakonske otroke. Včerej dopoldne se je morala zagovarjati zaradi hudo delstva tatvine, ker si je med službo pristala: 1. dve hranilni knjižnici stražmojstra Martina Podlogarja, naslovljene na Kranjsko hranilnico, kateri dve knjižnici je obtoženka v januarju letos realizirala z zneskom 7495 K 50 v. 2. hranilno knjižnico Hranilnice kmečkih občin, last finančnega potkradnika v pokolu Antonu Pestotniku iz Vranskega z zneskom 2099 K in 3. hranilno knjižnico Kranjske hranilnice, last Jožeta Jonkeja z Dunaja v znesku 800 K. — Obtoženka priznava tatvine, navaja pa, da je žvela v stiski in bedi, in da je morala skrbeti za otroke. — Križdorek porotnikov je bil enoglasen. —

Sodni dvor je izrekel obsodbo na poldrugo leto težke ječe in tudi ležiščem vsakega četrtega leta.

Predsednik dr. Vedernjak zaključi prvo razpravo ob intenču obsojenke in veli: "Prehajamo k razpravi proti drugi partiji."

Dve smrtni obsoobi.

Maribor, 25. junija. (Izv. por.) Porotna razprava pred tukajšnjo poroto se je 23. t. m. prčla proti arhitektu ročarskemu motilcu Francetu Kropcu in njegovim razbojniškim tovaršem bratom Francetu in Alojziju Kodrič in Jožefu Abšeku iz Statenberga odnosno Pešk pri Slov. Bistrici.

Vsi štiri svetlobniki najlepše dobe, bili so vojaki. V slovenjebistriškem okraju so po raznemu stare države uprizarjali grozne umore in rope, vloge in tatvine. Bili so prebivalstvu slovenjebistriškega kraja prvič strah in trepet. Franc Kropc,

24 leten sibak fante, večni dežeter, potiskal se je že med vojno samo po gozdovih med "zelenim kadrom", ima na vesti več umorov in ropov. Ko je nastal polom, je prisel domov in proglašil "popolno svobodo", ker sedaj ni zakona, ni postave, ni sodnika, ni kazni. Kropec in brata Kodrič so 10. novembra 1918 umorili in oropali na mostu pri Pečkah Jakoba Motolna. Dalje so umorili in oropali še dva druga neznana vojaka, vracajoča se ob razvalin domov. Jožef Babšek je obtožen soudležje. — Razprava je bila senzacionalna in napeta ter nam je pokazala vse globoke rane in vso nizkost, ki so posledica strašne svetovne vojne.

Razprava je trajala dva dni. Pozno v noč je bila proglašena odsodba.

Sodni dvor je izrekel slediči smrtni obsoobi: 24 letni Franc Kropec in 22 letni Franc Kodrič iz Pečk pri Slov. Bistrici sta obsojeni zaradi ročarskega umora in tavin na smrtna veseljaha. Alojzij Kodrič, brat gorenjega, pa na osem let težke ječe, ker se ni dovršil 20. leta. Babšek je bil oprosen.

Najbolj nemško avstrijsko mesto Gradec ima za župana (Muhič), ki je rodom Slovenec. Za vodjo okrajnega glavarstva v Črnomlju je imenovan vladni tajnik Sima - Gall, ki je premesčen iz Maribora. Vsi uradniki črnomeljskega okrajnega glavarstva so odkrivljeni. Zakaj?

Potovanje v Celovec. Dravska divizija objavlja: Promet potnikov v Celovec je dovoljen z 18. junijem. Potniki, namenjeni v Celovec, se morajo izkazati z dovoljenjem okrajnega glavarstva oziroma policijskega ravnateljstva, in sicer izdajajo dovoljenja policijsko ravnateljstvo v Ljubljani ter okrajno glavarstvo v Celju in Mariboru. To dovoljenje vidira vsakokrat komando dravske divizijske oblasti v Ljubljani oziroma obmejno poveljništvo v Mariboru in mestna komanda v Celovcu. Kot potno dovoljenje zadostujejo izkaznice istovetnosti, opremljene s sliko. Pripomnjeni pa mora biti na istih izrečeno dovoljenje za mesto Celovec. Vsak potnik mora tekom 3 dni zapustiti Celovec. V izvanrednem slučaju dovolji mestna komanda v Celovcu največ dvadnevno podaljšanje. Potovanje v Celovec je dovoljeno edino le preko Dravograda. Sinec vasi in sicer le za kraje južno od Drave. Za potnike iz krajev, ležiščih severno od Drave, izdajo poveljniki odredov pravljnično za potrebu.

Delo je garantirano, cene zmerne. Popravljam tudi električne likalnike in vse kar se tiče električnih naprav.

Autoriziran kapital

\$100.000

Nobena banka vam ne plačuje tako visce obresti

kakor

SLOVENSKO STAVBINSKO I POSOJILNO DRUŠTVO

6313 ST. CLAIR AVE.

Vloge nosijo po 5 odst. in delnice lepe dividende. Nač zvod je pod državnim nadzorstvom. Ves denar se posuje samo na prve vključne, in je najbolj varno naložen.

Obiščite nas in dali vam boste vse potrebne informacije.

5%
(Mo. Fr.)

5%

DANES.

Zdravje je največji imetek v življenju. Dober ohranjevelec istega je naš.

HOME BREW MALT & HOPS

ki ne vsebuje nobenih kemičnih primes. Prijeten je, da po načem navodilu vsak 1 akho doma varapravo, sveže in okusno pivo, deset galon \$1.50.

Hranite denar in kupujte doma. Pišite in reprečajte se. Navodila kakor tudi vse potrebno se dbi pri

Superior Home Beverage Supply Store

6401 SUPERIOR AVENUE,

Cleveland, Ohio

Princeton 466,

Rosedale 593

Pošiljamo po pošti v vse kraje Zjednotenih držav in Kanade, potrebno pa je priložiti en dolar v potrebu stroškov.

00 00 00 00 00

PERME ELECTRIC CO.

1164 E. 61st St.

SLOVENSKO PODJETJE ZA NAPELJAVANJE ELEKTRIČNE RAZSVETLJAVE.

Slovenski lastniki hiš, sedaj imate lepo pričko, da si napeljete v hišo elektriko, ker vam je na razpolago rojak, ki je mojster v tej stvari.

Delo je garantirano, cene zmerne. Popravljam tudi električne likalnike in vse kar se tiče električnih naprav.

Se vam priporočam

Frank J. Perme,

Za mene tudi lahko vprašate v prodajalni Grindina and Co. 6127 St. Clair Ave.

100 delavcev dobi delo

Stalno delo, dobre plače, prijeten prostor, najboljše življenske prilike v napredovanju mestu, kjer ste dobro došli, da se naselite med lastnimi rojaki. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na

A. M. SPRINGER House Bldg. Pittsburg, Pa. ali Supt. G. H. NEWTON, c. o. REEVES BROTHERS CO. Alliance, Ohio.

NOVICA!

NOVICA!

Iz prvega pristnega hmelja in PUITAN MALT EXTRACTA si vsak lahko naredi doma 6 galonov najboljšega hmeljovca za \$1.50. Poskusite enkrat, da se prepričate. Natančna navodila pošljemo z naročino. Naročina za manj kot \$1.50 se ne pošlja. Z naročino vred pošljite money order, bančni ček ali draft.

18čemo zastopnikov. Vse pošiljatve naj se naslovijo na

M. Mladič, J. Verderbar Company
2603 SO LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL. (un. inc.)

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša posebnost
308 PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. NEAR E. 5th ST.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. po poštni dan od 7. ure do 8. zvečer
Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

Preskrbite potne liste za potovanje v staro domovino pri

nas, hitro in zanesljivo.

MJ GOVORIMO SLOVENSKO

Urad odprt ves dan do 10. zvečer.

ALEX FODOR REALTY CO.

3420 LORAIN AVE. BLIZU LORAIN AVE. BANKE.

X-žarki preiskava za \$1.00

Ce ste bolni, brez ozira kaj je vaša bolezen, ali koliko ste že obupali rudi bolezni

Jaz zdravim vsakovrstne specjalne bolezni moških in žensk, zajedno pa bolezni krvi, kože, želoda, obistvi, jetri, pljuč, mišic, srca, nosu in grlu. S pomočjo X žarkov, elektricitete in mojega najbolj modernega zdravljenja, boste postalni boljši v najkrajšem mogočem času.

Pri nas ni nobenega ugibanja.

Skrivnost mojega uspeha je moja skrbna metoda preiskave, da dozenem, kaj vas boli. Jaz rabim X žarke stroj, mikroskop in kemično analizo ter vse znanstvene metode, da pronađem vzrok vašega truba.

Ali ste slabici? Pridite k meni, jaz vam pomagam!

Moje posebno proučevanje metod, ki se rabijo na evropskih klinikah v Berlinu, Londonu, Dunaju, Parizu in Rimu in moja dvajsetletna skrbnost v zdravljenju akutnih in kroničnih bolezni moških in žensk mi daje prednost pri zdravljenju in moji uspehi so bili jako zadovoljivi.

Jaz rabim veliko kvorno sredstvo 606 in 914.

Vse zdravljenje absolutno brez bolečin. Vi se lahko zanesete na pošteno mnenje, pošteno postrežbo in najboljše zdravljenje zá cenó, ki jo morate plačati.

Ce je vaša bolezen neozdravljiva, vam takoj povem. Ce je ozdravljiva, boste ozdravili v najkrajšem času. Govorimo slovensko.

DOKTOR BAILEY "ŠPECIJALIST"

5511 Euclid Ave. blizu 55. ceste Room 222. Drugo nadstropje.

Uradne ure od 9:30 zjutraj do 8. zvečer. V nedeljo od 10. do 1.

Cleveland, Ohio

Zaupno zdravilo dela čudeže.

Skoro že trideset let se Trinerjeva zdravila rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalja zasluži popolno zaupanje in članjenje od strani številnih odjemalcev. Mašo povisjanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vijni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cenovo nekoliko povisiti. Vsak prijetljiv Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačati za potrebščine, in tudi lekarja stane veliko več, ni mogoče druginji v okrom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GREJKO VINO

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stanice. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povrzočenih in spocetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grejkovo Vino očisti želodec in odstrani iz notranjosti drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlottovih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grekne koreninice ter krasno žareče rdeče vino. V zadevi zabasnosti, neprejavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembri žitja ali rudarje ali druge delavce, ki delajo in vdihavajo plin, ce rabite tak lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v koren bolezine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevrigije, lumbago, otrpelosti gleznejev in drugih, najpotrebljnejša in najhitrejša pomoč. Jako dobro je tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV ANTIPUTRIN

je izvrstno inpravljeno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in st. istotako za čiščenje ran, izpuščanje in drugih kožnih otvorov. Dobite se v vseh lekarnah.

Naj novejše nagrade so dobila Trinerjeva zdravila na mednarodnih razstavah:

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

N A R O C N I N A:

Za Ameriko - - -	\$3.00	Za Cleveland po pošti - -	\$4.00
Za Evropo - - -	\$4.00	Posamezna številka - -	3c

Vsa pisma, dopis in denar naj se pošilja na "Ameriska Domovina"
8110 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovilians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 86. Fri. July 25. 1919.

Razkol v socijalistični stranki

Socijalistična stranka v Z jed. državah se je po dolgem in strastnem notranjem boju razcepila v dva dela. To razcepljenje v tej stranki so zakrivili pristaši boljševikov, ki tvorijo takozvano "levico" v socijalistični stranki.

Tedenik "Literary Digest" piše o tem vprašanju sledenje:

"Pred nedavnim so bili iz socijalistične stranke v Ameriki izključeni radikalci ali boljševiki. To je pričetek velike borbe med socijalisti samimi, kajti treba je odločiti, ali bo socijalistična ali bo boljševska stranka. Ta borba je popolnoma enaka borbi v Rusiji, kjer so se socijalisti borili proti boljševikom. Enake stvari opazujemo v Nemčiji in na Ogrskem. Nekateri listi nazivajo to borbo "pranje socijalistične hiše", "čiščenje socijalistične stranke" in slično. Neki socijalistični vodja prerokejo dolgoročno borbo v stranki za obstanek. Drugi zopet priporočajo popolno razcepljenje, in da dve stranki, vsaka za sebe samostojno delujejo."

Vsega tega se pa veseli popolnoma nova stranka v Ameriki, ki se je pravkar organizirala, namreč "Ameriška delavska stranka", ki s socijalisti in boljševii nima ničesar skupnega. Nesoglasje v socijalistični stranki se je pričelo pojavljati pred letom dni, ko so radikalni člani newyorškega oddelka, med katerimi dobimo ime John Reed, in J. Larkin, izdali proglašenje "levega krila", ki je obozidovali socijalistično stranko kot deklo kapitalistične vlade. — Glavni povod temu pa je bil, ko so nekateri socijalistični aldermanni mesta New York glasovali za nakup 4. vojnega posojila.

Glavna uprava ameriške socijalistične stranke je svesno izključila, suspendirala, ali pa so dotedne sekcije same izstopile sledenje podružnice socijalistične stranke: Rusko, Litvinsko, Ukrainsko, Letsko, Poljsko, Jugoslovansko in Mažarsko, a potem je bila izključena cela socijalistična organizacija v državi Michigan.

Razcep je razdelil stranko v skoro dva enaka dela in prav težko je povedati, če pride do kakuge sporazuma.

Ko se vrši prihodnja konvencija socijalistične stranke bo prišlo vprašanje prepira med stranko na površje, toda težko je povedati, če pride do pobotanja. Vsi misijo, da stane razcepljenje v socijalistični stranki trajno. Oni, ki so ostali v stranki trdijo, da so ravno tako pristaši levega krila, kot oni, ki se iztoplili iz stranke.

Kaj so glavne razlike med "levim" in "desnim" krilom v socijalistični stranki? Na to odgovarja newyorška Tribune, ki piše:

"Levo krilo zahteva "direktno akcijo", diktatorstvo proletariata, opustitev vseh delavskih dogovorov z delodajalcem in očiten boj Ameriški Delavski Federaciji.

Desno krilo pa želi, da se stranka poslužuje načel moderne demokracije, da zboljša stanje ljudstva sploh in delavcev v podrobnem, in da sodeluje kolikor je mogoče z vsemi delavskimi organizacijami. Splošno povedano, desno krilo želi, da se socijalistično delovanje razvija v soglasju z ameriškimi razmerami, računajoč z duševnim razpoloženjem Amerikancev, docim želi levo krilo, da sledi politiki internacionale. Jasno pa je, da je ta borba konečno upeljana edino iz vzroka, da se določi, ali prizna socializem v Ameriki boljševizem ali ne.

Uplijiven socijalistični list "Call", ki izhaja v New Yorku, in ki se drži stranke zmernih, piše:

"Ruska revolucija je bila velika tragedija, in ameriško "levo krilo socialistov" je smešno oponašanje ruske revolucije."

V istem listu piše Morris Hillquit, eden najbolj odločnih braniteljev stare stranke: "Pokret levega krila je, kolikor morem jaz dognati, samo posledica razmer v Rusiji. Glavni greh radikalcev je, ker so začeli revolucijo v stranki na svojo roko. Vodje radikalcev ne želijo, da zboljšajo delavcu stanje, ampak da si pridobjijo diktatorstvo nad delavcem. Zato pa ustavnijo nekakšne sovjete. In to je žalostna pojava v stranki. Jasno je, da dokler traja razkol, da bodo morali socijalisti posvetiti vse svoje moči, ne zboljšanju delavskih razmer, ampak preprirom med seboj. Zato je le eno zdavilo. Naj se vsaka stranka organizira in deluje kolikor mogoče. Stokrat boljše je, da obstoje dve stranki, ki vsaka za sebe v svojem notranjem delokrogu složno deluje, kot da bi imeli eno stranko, ki je medseboj popolnoma razcepljena."

Kaj pa pravijo radikalci k temu. Njih glasilo "The Revolutionary Age", ki izhaja v Bostonu, razmotriva in odgovarja sledenje:

"Pripravimo se! Dobro. Revolucionarni socializem v stranki sprejema izvajanje. Ako smo v manjšini, se ne bojimo ustanoviti novo stranko, mi se ne bojimo delati tako, kakor so delali boljševiki in spartakovci. Ameriški socializem bo zastopan v komunistični internacionali. Mi ne pričujemo, da bo socijalistična stranka v rokah zmernih."

Delavec, ki čita o tem preprič med socijalisti, začne misliti in pride konečno do zaključka, da je vse skupaj pesek v oči. Pod pretezo, da se borijo za izboljšanje delavskega položaja, se v resnici vrši boj med raznimi socijalističnimi častihlepnimi za prvenstvo, kdo bo imel večjo bredo, diktatorstvo, kdo bo uplijival z večjim tiranizmom v stranki. Prav kakor v kapitalističnem sistemu se razne stranke pobijajo med seboj za prvenstvo, ravno tako je tu pri socijalistih. Fraze o "zatiranem delavstvu" pri socijalističnih, boljševikih, komunistih, internacionalcih in ostalih socijal-patriotih, niso drugača kot borba močnih v

stranki za prvenstvo. Kdor pogleda v Rusijo, in opazita gorje siromašnih delavcev, ki je stokrat boljše gorje kot gorje delavcev v "kapitalističnih državah" ta bo hitro prišel do tega prepričanja.

V Ameriki radikalni boljševizem sploh ima prilike. Ce bi delavci v resnici spredeli, da jim boljševizem nudi nekaj boljšega, že zdavnaj bi bili vsi v njegovem taboru. Toda nasprotno je: pod boljševiško vlado se članske razmere stokrat poslabšajo, ker namesto osebenvobade, zavladata tiranstvo voditeljev radikalizma. Vsaj bi rad imel prvo besedo in nabasane žepe, vsak bi rad dal povajiti in udejstvilo svoje ideje. Naravna posledica tegaje, da nastane ne zopet nezadovoljstvo v stranki, ker manj voditelji, ki vidijo, da njih ideje nikjer ne prodro, skušajo ustanoviti svoje lastne stranke.

Ameriški delavec ni imel nikdar simpatij s socijalistično stranko. Socializem v Ameriki se je održal in životaril le s pomočjo priseljencev. Nemci so bili prvi, ki so začeli oznanjevati socializem, a z njimi so cajali drugi narodi, ne vedoč kam gredo. Nepotrebno dejavo pa je tudi, da socijalistična stranka od začetka do danes ni naredila niti najmanjšega dela za zboljšanje delavškega položaja. Kar je ameriški delavec priboril koristi, sima zahvaliti American Federation of Labor. Zato pa nčudno, da ameriški delavci puščajo socijalistično stranko. Le z jezikom samim se položaj ne zboljša. Treba je del Ustanovili so "Ameriško delavsko stranko", ki bo pri prihodnjih volitvah pustila socijalistično stranko daleč zač.

DOPISI.

Pariz, 3. julija. Dragi Jože! Še nisem popolnoma umrl, četudi bi ne bilo nobeno čudo. Jezimo se v Parizu toliko, da se ne bi mogli steti se jih psali iz Amerike.

Pobiti s Mavrov, Roštanov, Lenarov, Piškur, Jeršinov, dva Časanova, Smukov Kovač, Stetc. Za špansko boleznjijo ih je umrlo veliko sami mladi in čvrsti ljudje. Z ljubečno pozdravom tvoja sestra

Antonija.

To pismo je dobila Mrs. Helena Levec, 7504 St. Clair ave.

IZ STARE DOMOVINE.

Mesec maja t. l. je prišel na Ogrskem ido vlade boljševizem. Na koncu ga je spravil grof Karoly Mikael, takratni ministrski predsednik ogrske republike, in sicer zamenjava. Hotel je na vsakičči rešiti enotnost Ogrske inker je spoznal, da se mu diplomiranci poti ne posreči, se je ponujil strašila (za entento) — boljševizem, misleč, ko bo ententa videla na Ogrskem boljševizem, bo takoj pripoznala njen integritet, samio da se zajezi pot boljševizmu. Zakaj neki je želel Karoly integrat? Morebiti, ker je domoljuben? Če li zavrela v njem nekdanja nacionalno plemenitaška krije Morda tudi, toda glavni način je bila njegova brezmejna castiščnost. Nacionalni so ga namreč začasno vojne in se po polomu grozno preganjali kot "veleizdajnika". Kot takemu so mu očitno grozili v zbornici, da ga ustrelijo (malo pred revolucijo). Da bi dokazal nacionalnim plemenitasmom, da ni izdajalec, kakor so ga nazivali, in si pridobil ime resitelja domovine, — se je posrgnil za integratno dežele in predal državo boljševikom. Čast si je hotel čhraniti, — pa jo je zgubil — in s njo zapravil blagostanje Ogrskem za mnoga desetletja, če ni pogubil samostnosti Ogrske sploh.

Draga pozdrave vsem skupaj vaš starci.

Drago Marušič, c.o. Jugoslav Delegation of Peace, Rue Pressbourg, Paris, France.

Gorenje pismo je dobil g. Joseph Zalokar.

Catež, 8. junija. Draga sestra. Prejela sem tvoje pismo za kar se ti iskreno zahvaljujem. Vprašaš me kako se mi je godilo zadnja leta, da draga sestra, to ni mogoče popisati. Najprvo so mi moži v zboru. Bil je tri leta nepreraven na fronti, a ni bil nobenkrat ranjen; sedaj je prišel domov, pa je pri neselj popolnoma belo glavo, kakor jo imajo stara mama. Ko je mož odšel so mi čez 4 mesece vzel sin Jožeta, ki je bil dvakrat ranjen, enkrat v roko, enkrat v nogi. Potem so nam vzel sin Jožeta, ki je bil tudi ranjen v nogi.

Draga sestra, ne veš koliko mora mati žalosti prestati, kadar gredo otroci po svetu. Vedno sem Boga prosila, da bi se toliko časa živelja, da bi zvedela za sina Franceta. Kako mater žalosti, ko vidi tako mladega sina ob prostost. Ko bi vedela, kako se nam je slabo godilo. Delati je bilo treba po dnevu in po noči. Neprestano sem moralna k vojakom pošiljati pakete, zdaj enemu, zdaj družemu, dostikrat sem bila sama lačna, pa sem prihranila, da

sem branila z vsemi silami. Tepli so naše ljudi, jih zapirali, pregnjali in streliši.

Ljudstvo vse pretpiri, a boljševizmu noče spreciti. Madjarsko vojaštvo, ki je držalo in drži Prekmurje zasedeno, je boljševiško, — boljševiki so tudi nekateri madjaroni (do z jih je), katere imena poznamo, a kljub temu je ljudstvo ostalo nedotaknjeno.

V Ameriki radikalni boljševizem sploh ima prilike. Ce bi delavci v resnici spredeli, da jim boljševizem nudi nekaj boljšega, že zdavnaj bi bili vsi v njegovem taboru. Toda nasprotno je: pod boljševiško vlado se članske razmere stokrat poslabšajo, ker namesto osebenvobade, zavladata tiranstvo voditeljev radikalizma. Vsaj bi rad imel prvo besedo in nabasane žepe, vsak bi rad dal povajiti in udejstvilo svoje ideje. Naravna posledica tegaje, da nastane ne zopet nezadovoljstvo v stranki, ker manj voditelji, ki vidijo, da njih ideje nikjer ne prodro, skušajo ustanoviti svoje lastne stranke.

Ameriški delavec ni imel nikdar simpatij s socijalistično stranko. Socializem v Ameriki se je održal in životaril le s pomočjo priseljencev. Nemci so bili prvi, ki so začeli oznanjevati socializem, a z njimi so cajali drugi narodi, ne vedoč kam gredo. Nepotrebno dejavo pa je tudi, da socijalistična stranka od začetka do danes ni naredila niti najmanjšega dela za zboljšanje delavškega položaja. Kar je ameriški delavec priboril koristi, sima zahvaliti American Federation of Labor. Zato pa nčudno, da ameriški delavci puščajo socijalistično stranko. Le z jezikom samim se položaj ne zboljša. Treba je del Ustanovili so "Ameriško delavsko stranko", ki bo pri prihodnjih volitvah pustila socijalistično stranko daleč zač.

LAHEK-DENAR.

"Lahek denar" se ponuja investitorjem v mnogih bližnjih oglaših inživitih prodajalcih.

Kadar je denarja dovolj, so intriganti kako zapošljeni.

Se dobijo postavne prilike za denar, pa tudi jinogar sleparji.

Možje, ki niso izkušeni v denarnih stavbeh bi morali biti previdni.

Naš urad vam bo z veseljem dal zanesljive podatke.

FIRST TRUST & SAVINGS CO
NATIONAL BANK
247-303 EUCLID AVE. BLIZU SQUARE

Skupno premoženje nad \$120.000.000.

Najboljša prilika Slovenci!

se vam nudi sedaj, da pride do svoje lastne hiše. The R. P. Clark Land Co. vam daje priliko da začnete s \$5.00 in pride do lahek način do svojega lastnega doma.

Ne plačujte velikih rentov tujcem, kupite si najprvo svoj sastni lot na mala odplačila. Kakor hitro imate lot, vam družba postavlja hišo tako, kakor sami hočete, po vaši lastni volji. Svetujemo, da tudi oni, ki že imajo svoje hiše pridejo pogledat. Kupite posestvo, lot zaradi svojih otrok, ker to bo največji spomin otrok na svoje starše.

NE ODLAŠAJTE

sedaj, ampak pridejte si ogledati to lepo zemljo, ki se prodaja sedaj po tako nizki ceni. Rešite se večnega plačevanja renta, kupite svoj lot, postavite si hišo in bodite svoj gospodar.

Za vse podrobnosti zveste pri

John Kovačič,

1060 EAST 61st STREET

Glavni urad je:

THE R. P. CLARK LAND COMPANY

500-501 BANGOR BLDG. 942 PROSPECT AVE.

Tel. Prospect 316

Napredne Slovenke,

št. 137 SNPJ priredilo

27. JULIJA
na Jos. Kastelcevih farmah

VELIKO

Vrtno Veselico

PROGRAM:

- Godba pod dobro znamen Špehkom.
- Za moške — zbijanje lončenega za lepo darilo.
- Za ženske dirka v vrečah — najhitrejša dobi lepo darilo.

4. Kranjska ohčet s "pork and beans".

5. Poroka za lepe luštne pečlarje in pečlarice.

HANS IZ ISLANDA

ROMAN

SPISAL VICTOR HUGO.

ZA "A. D." PRIREDIL P.

"Hej," ponavlja rabelj, "ali vam imo stražnika v Trondhjemu v resnici ni znano? Ali pa vas je vaša lasula naredila gluhega, da ne slišite vprašanj, na katera bi morali odgovarjati?"

"Da, gluhi sem nekoliko, gospod rabelj," konečno začel Spiagudry, toda povem vam, prisegam vam, da mi imo stražnika mrtvašnice ni znano."

"He, neznano, kaj?" se oglaši se zdaj dozdevni menih s strašnim glasom. "Mož vi krivo prisegate, če to trdite. Ali ni res, da se imenuje stražnik mrtvašnice v Trondhjemu Benignus Spiagudry?"

"Oj groza, to je moje ime! Moje ime!" zakliče prestrašeni starci mož.

Rabelj pa se na ves glas zasmeje.

"Kdo trdi, da je to vaše ime! Mi govorimo o pasjem stražniku v mrtvašnici, ne pa od vas. Vraga, ta učeni čarovnik se pa res ničesar ne boji. Kaj pa če je njegov strah upravičen in ima kosmato vest? Ha, kak smeh bi imeli, ko bi obešali stare kosti! Torej, častiti doktor," pristavi rabelj, ki je bil silno vesel radi strahu, ki se je pojavil na celem telesu Spiagudry, "vi v resnici ne poznate Benigna Spiagudry?"

"Nikakor ne, mojster," odvrne stražnik mrtvašnice, ki se že nekolič pomiril, ker je videl, da ga nihče ne pozna, torej mu ne preti nevarnost. "Zagotavljam vas, da ga še nikdar videl nisem, kako naj ga torej poznam? in ker je dotični človek tako nesrečen, da vam ne ugaja, tedaj mi je v resnici žal ker ga ne poznam kajti rad bi vam storil uslugi in bi ga vam natančneje opisal."

"In ti, brat puščavnik," reče rabelj Orugix — "Zdi se mi, da je tebi znan ta človek?"

"Da, res je," odvrne puščavnik, "kot sem čul in kolikor sam vem, je on visoke postave, precej suhljat, jako plesast —"

Spiagudry, katerega je to pričevanje in opisanje znova spravilo v velik strah, si hitro začne popravljati svojo lastu.

"Spiagudry ima," nadaljuje puščavnik z nekakim zadovoljstvom, "dolge roke, kateri tati, ki ni videl potnika že cel tenet, roke, ki so precej nazaj pomaknjene —"

Spiagudry se kolikor morec ravno vsede na "vojem stolu."

"Toda kljub temu bi ga marsikdo smatral za mrljico, katerim je bil postavljen za čuvanja, da nima tako ostrih, prodriajočih oči."

Spiagudry se udari z roko po glavi.

"Hvala lepa, častiti oče," priponmi rabelj. "Spoznal bom starega žida, kadarkoli mi pride na pot."

Spiagudry, ki je bil izvrsten kristijan, je bil tako nevoljen radi te priponbe, da nečuvence razčalitve, in dasi je bil v velikem strahu, da se ne izda, pa si ni mogel pomagati, da ne bi vzkliknil: "Kaj, žid, mojster?"

Potem pa hitro potegne jekiz za zobe, v strahu, da ni morec kaj preveč povedal.

"Naj bo kar hoče, žid ali pogan, vseeno je, če je resnica, kar pričevanje ljudje, da je s hudičem v zvezzi."

"Tudi jaz bi vrzel to pravljico," priponmi zdajci navidezni puščavnik s precej veselim nasmehom, "toda morec ni, kajti Spiagudry je prevelik bojaznjivec, da bi le misili na hudiča, kaj šele, da bi občeval z njim. Toda kako naj on sklepa pogodbe s sa-

tanom? On je ravno tako strahopeten kot je pretkan. Kadar ga strah prevzame, tedaj pozabi na samega sebe, in neve ali je Spiagudry ali ne."

Puščavnik je govoril počasi, razločno, povdajajoč vsako besedo namenoma, in ravno ta počasna govorica je podajala veliko moč njegovim besedam.

"Včasih sam na sebe pozabi," ponavlja Spiagudry nehotno.

"Pes naj povaha slabega moža, ki je bojaznjivec poleg tega," reče rabelj, "kajti v tem slučaju niti vreden ni, da bi ga preganjali ali sovražili. Mi se borimo s kačo, toda kuščarja pogazimo z nogo."

Spiagudry dobi toliko poguma, da zine nekaj besed v svojo lastno obrambo.

"Toda, gospodje, ali ste prepričani, da uradnik na katerem govorite je v resnici vse to, kar pripovedujete? Ali je njegov značaj tak slab, da se ga lahko nekaznovano povod opravlja?"

"Njegov značaj!" ponavlja puščavnik, "on je na najslabšem glasu, kar poznam moških oseb v tej okolici."

Benignui je zopet postal moker na čelu od strahu. Prezre meniha in se obrne proti rablju.

"Moj ter, kaj ste vi napačega našli pri njem? Zdi se mi, da ga vi ravno tako poznate in sovražite kot naši značajni puščavnik v naši sredini."

"Prav imate, starec, brez dvoma je, da ga dobro poznam. Njegov poklic je skoraj enak, in prepričan sem, da je Spiagudry se mnogokrat vtičal v moje poole in mi škodoval kolikor je mogel."

"Oh, mojster, nikar ne vremite vsega! Če je mogoče napram vam, škodoželen ali vam dela škodo, je mogoče te raditega, ker vas še nikdar ni videl, niti mu ni značajno, da imate tako krasno ženo in tri tako ljubezne otroke, kaj šele, da ob neviheti tuje gostoljubno sprejemate pod svojo streho! Če bi ta Spiagudry kdaj okusil vašo gostoljubno, takor pa ni resnica, mogoče je kdo naločil razširil govorico, da škoduje Spiagudry in mu nakoplje jezo Hansa na glavo."

Komaj je Spiagudry končal svoj važni zagovor svoje lastne osebe, ko se dvigne rabilje žena, ki je dosedaj ves čas molčala, in reče z ostrom, kričecim glasom: "Jezik gada ni nikdar tako strupen in nevaren kot tedaj, kadar je namazan z medom."

Potem se pa ženska zoper vse na svojo mesto ter nadaljuje s svojim opravilom — spirala je namreč kri od zelenih klešč, katere je potreboval rabelj pri mučenju svojih jetnikov.

Zenska je prav gotovo nemumna, misli nekaknaj mrtvski stražar, ki nikakor ni mogel pogoditi, kaj pravzaprav rabilje žena misli s svojo opombo.

"He, Becky ima prav, moj dobri prerok," vzklikne zdajci rabelj. "Če boš tega Spiagudry še nekaj časa zagovarjal, tedaj bom pričel misli, da imas ti v resnici gadji jekiz!"

"Bog mi oprosti, mojster!" odvrne Spiagudry. "Za vse na svetu ne bi zagovarjal Spiagudry."

"Dobro torej. Ti ne veš kako zelo nesramen je on. Ali vriješ, da se je ločil tako daleč razkoračil in je nekoč trdil, da ima on pravico do Hansa iz Islanda? On trdi, da bo Hans iz Islanda ubit ali sicer mrtev, da bi počasno pričevanje njemu njego vo truplo, in da jaz nimam

pravice obesiti tega lopova." "Hans iz Islanda?" vzklikne dozdevni puščavnik.

"Da, prav njega! Ali vam je mogoče znan slavni potepuh?"

"Da," odvrne puščavnik.

"Ali ste že kdaj slišali pregovor, da vsak rat je lastni na rabilja? In kaj trdi ta prokleti Spiagudry? On je šel k državnim oblastem in prosi, da se razpiše nagrada na glavo Hansa iz Islanda. Kakšna predzrnost! Kako si more mlinski stražnik lastiti truplo tega razvitega roparja?"

"Nesramnost je v resnici mojster Orugix, kdorkoli oporeka vaši pravici do Hansa."

Tesede so bile spremjane s škodoželnim smehom, ki je našemu Spiagudryu pretesel vse kosti.

"In sicer bi se ne zmenil za Han'a," nadaljuje rabelj, obrnjeni proti puščavniku, toda Hans je znamenita oseba. "Če se po deželi naznani, da sem jaz oni človek, ki je obesil Hansa in tako oprostil ljudi strahu, tedaj se bo moja slava raznesla na vse kraje, inprišel bom do zasluženega mesta, katero sem zgubil tedaj, ko so mi preprevedali obesiti Schumackerja."

"Tako je, mojster Nyholm."

"Da, brat menih, na dan ko bo Hansa iz Islanda aretiran, prosim vas, da me obiščete v moji hiši. Zaklati hčem pitanega prešča v proslavu moje bodoče slave in sreče."

"Da, rad bom prišel," odvrne dozdevni menih, ki ni bil nihče drugi kot Hans iz Islanda preoblečen, "toda kdo more garantirati, da bom jaz isti dan še živ? Toda, prej ste omenili, da je Spiagudry prosil, da 'e razpiše nagrada na glavo Hansovo. Ali je resnica?"

Ta glas se je zdel Spiagudry enako, kakor se zdi peticji pevki oko krastače. Drhetel je po celem telesu.

"Gospodje," se oglasi Spiagudry, "zakaj bi tako hitro sodili Spiagudry. Mogoče pa ni resnica, mogoče je kdo naločil razširil govorico, da škoduje Spiagudry in mu nakoplje jezo Hansa na glavo."

"Kaj, lažajo ljudje?" zakriči Orugix. "Sam na svoje oči sem se prepričal, da je resnica. Mestna zbornica je dobila prošnjo, podpisano po mlinskem pazniku v Spadstu. Mestni svetovalci v Trondhjemu so mi pričevali o tem. Sedaj čakajo samo še odločbe generalne guvernerja, ki bo razsodil."

Očitno je bilo torej, da je bil rabelj tako dobro o vsem poučen, da se Spiagudry ni drznil več zagovarjati, ker se je bal, da pride še kaj hujšega na dan. Zadovoljil "e" je torej s tem, da je natihem preklinjal rablja in Hansa, toda kdo bi popisal njegov strah, ko je zaslil puščavnik, ki je bil nekaj časa ves zatopljen v misli, nenadoma vzkliknil: "Mojster Nychol, kakšna kazen zadene onega, ki onečasti mrtva trupla?"

Te bebede so tako strahovito uplijvale na mojstra Spiagudry, kot bi mu kdo lase in brado hrkati spull iz kože. Ves tresič je čakal, kaj odgovori rabelj Orugix, ki je medtem nastavil vrč k ustom in požiral pivo v dolgi požirkih.

"To je odvisno od dejstva, kako je bilo truplo onečaseno," odvrne rabelj, ne da bi se mnogo brigal za vprašanje.

"Recimo, da je kdo mrtvevo truplo, in da jaz nimam

puščavnik nadalje.

Po teh besedah se je Spiagudry trsel tako, da je grozilo vsak čas njegovo truplo razpasti na stotine kosov. Bal se je, da ga bo nesrečni menih izdal celi zbrani družbi.

"V nekdajnih časih," odvrne Orugix, "so takega zločinka živega zakopali 'kupaj s truplom, katerega je onečastil."

"In kakšna je kazen danes?"

"Ah, danes je kazen veliko milješa."

"Milešja!" vzdihne Spiagudry, ki se je komaj drznil dihati.

"Da," odvrne puščavnik. "Ali ste že kdaj slišali pregovor, da vsak rat je lastni na rabilja? In kaj trdi ta prokleti Spiagudry? On je šel k državnim oblastem in prosi, da se razpiše nagrada na glavo Hansa iz Islanda. Kakšna predzrnost! Kako si more mlinski stražnik lastiti truplo tega razvitega roparja?"

"In potem?" se vmeša zdajci v pogovor nekdajni stražnik mrtvašnice, ki je kar umrl strahu, ko je pomisliš samo na prvi del kazni.

"Potem," odgovarja rabelj, "potem ga pa enostavno obešijo."

"Milost!" zakliče Spiagudry, "obesijo ga?"

"Hej, kaj pa je z vami!" zakliče rabelj napram Spiagudry, "gledate me, kakor gleda žrtve vislice."

"Mejko veseli," pristavi zdajci puščavnik, "da so ljudje v današnjih časih postali bolj usmiljeni."

Medtem se je nevihta zunaj potolažila, da je nehal padati, in iz daljine se je lahko čul zamokel odmetv lovskoga roga.

"Nychol," reče zdajci rabelj, "možje postave iščejo nekoga zločinca. To trobentanje prihaja od kraljevih strelec."

"Trebentanje kraljevih strelec!" ponavlja goče, dočim se Spiagudryu stoji pred očmi.

In komaj so izustili zadnje besede, ko se začuje močno trkanje na vrati.

Trinajsto poglavje.

Mesto Loevig je precej obširno mesto in se nahaja na severni strani Trondhjemskega fjorda. Cela vrsta nizkega hribovja ga čuva od severne strani. Hribovje obstoji večinoma iz samih skal, le redkokje se pojavi majhna zelena ruša, da pokrije kot mozaik horizont. Mestno samo nudi jako žalosten pogled. Tu vidite ribiske kabine, delane z resja in korenin, majhne kolibe, zmetane skupaj s prstimi v kamenja, kjer bolehn premaši.

"Dobro, dobro," ga prekine mojster. "Ali nimaš drugih interejantnih novic za mene? Kaj je novega v Trondhjemu?"

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Da, znano mi je, da se je hotel posvetovati s starim Mekleburžanom, generalom Levinom, glede bližnje poti," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Da, znano mi je, da se je hotel posvetovati s starim Mekleburžanom, generalom Levinom, glede bližnje poti," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja baron Thorneick Ordener, podkraljevinški župan," reče rabelj.

"Ničesar, razven da je prišel včeraj tja

Telefonski delavci so vsi organizirani.

Oni so to storili sami za sebe.

TAKO močna je organizacija uslužbencev The Cleveland Telephone Co. da je lahko nadaljevala z dabo telefonsko službo clevelandskim prebitalcem, kljub poskusu uprizoriti štrajk v njih vrstah.

Clevelandčani odobravajo dejstvo, da je kompanija poslovala tukom nesporazuma. Čut ljudstva je bil dober in nam je pomagal. Občinstvo bi bilo tudi potrpežljivo z nami, če bi bili prisiljeni nekoliko odnehati. Toda prestali smo skušnjo z uspehom. Veseli nas, ker smo občinstvu lahko povrnili naklonjenost in generoziteto z dobo službo, ne samo z "lepa hvala".

To je raditega, ker je armada telefonskih uslužbencev trainirana armada in lojalna. Vsega skupaj je bilo na stavki kakih 20 procentov uslužbenec, upljivanih od zunaj. Stavka je dala silovito odgovornost na ostalih 80 procentov, toda skazali so se. Dali so Clevelandu, kar je od njih pričakoval. — Dobro službo

Cleveland jim je dolžan zahvalo, in to naznanjam, da občinstvo ve, da smo našim uslužbencem hvaležni. Mi tudi naznanjam, da so naši uslužbenci organizirani, da imajo popolnoma vse osebne pravice, da so zadovoljni in srečni, da se vladajo tako kakor sami hočejo in želijo. Ustanovili so med seboj demokracijo, in srednjeveške stavke jih niso mogle odgnati od svoje zadovoljnosti.

Vsa stvar je tako priprosta v principu, in to je tudi vzrok, zakaj so naši uslužbenci tako zadovoljni, in Clevelandčani so spoznali, da se lahko zanesajo na to v slučaju nevarnosti. Princip je organizacija. Telefonski uslužbenci imajo popolno organizacijo. Ona je tako perfektna, da vsak, tudi zadnji uslužbenec, ima takoj sredstva pri rokah, da se pritoži radi krivice, plače ali okoliščin, kar se tiče njega in njegovih tovaršev, in to se tiče mnogo stotin naših deklet, ki so telefonske uslužbenke pri nas.

Njih se prav nič ne ovira, ampak njih se pomaga pri njih delu in v njih industrijski sreči. Naši uslužbenci vsi lahko spadajo k uniji, kadarkoli hočejo ne da bi jim kdo kaj nagajal ali zameril. Za sedaj, v tej neprijetnosti, ki pa hitro zginja, se uslužbenci niti enkrat niso prtožili radi plač ali delavnih okolščin. Kompanija in njeni uslužbenci so dobri prijatelji, boljši prijatelji kot kdaj prej. Kompanija jim je z veseljem pomagala, in pripravljeni so ničesar narediti, kar bi ne bilo v njih blagor in napredek ter zadovoljstvo.

Kompanija in njeni organizirani uslužbenci so eno za napredek Clevelandca.

The Cleveland Telephone Company

Za pravico in resnico.

Dr. Vladimir Ravnhar:

Male države, ki jim pripadamo, ne smejo biti denar, ki naj služi za poravnava računov med velesilami.

Nikita, knez Črne gore.

Besede, ki sem jih napisal na čelo temu sestavku, si je izbral za geslo svoji knjigi "Le Balkan Slave" naš priatelj Charles Loiseau. Dober poznavalec naših razmer, ki je sam prepotoval ves Balkan, je prepozna veliki pomem slovenske družine, prebivajoče kompaktno na ozemlju od Beljaka do Črnega morja. Vnajni svet, ki nas, razen njegove diplomacije in razen nekaterih prosvitljenih mož, ni niti od daleč spoznati poskusil, seznanja v svojem delu z veliko in mlado silo jugoslovanskega naroda. Kaže na važno vlogo ki naj jo igra ta "ila v družini narodov za ohranitev evropskega ravnovesja in trajnega miru. Prvi pogoj temu je, da otmemmo ta narod je robusta velesil, osobito da ga rešimo gospodstva Avstro-Ogrske, Turčije in Nemčije.

Knjiga je pisana v letu 1898 pod vtisom avstrijskih križ, povzročenih več ali manj vsled naraščajočega odpora avstro-ogrskega Slovenskega proti vladajočemu režimu. Pisatelj prorokuje osvoboditev tega Slovenskega, ako bodo ostale velesile, razen "prizadetih" spoznale politični pomen započete emancipacije. Ostro se obrača proti berlinskemu kongresu, izvivšemu Rusiji iz rok sodavne njenega zmagovalnega počoda proti Carigradu in dovoljšemu donavski monarhiji okupacijo Erceg, Bosne. Razcepjeni južni Slovani smo bili tedaj "siti novac", ki so velesile z njim plačevala svoje račune med seboj.

In danes, več kot pol stoljetja po berlinskem kongresu? Stojimo na isti mrtvi točki. Osvobojeni smo. V svobodnem razmahu ponujamo vso svojo mlado energijo, da se vpotrebi za vresničenje idealov človeštva. V Parizu nami ne vedo kaj početi. Postali smo jim otrok zadrga. Med vojno so proglašali enakopravnost velikih in manjih narodov; ozemlje narodovo naj se krije s teritorijem države. Danes so narodi zopet stopili v ozadje, države, med njimi "velesile" obvladujejo vse javno življenje. One naj dajejo "mer vodeči politiki. Interesi velesil mazačenje, potem stoprav, ako še kaj ostane, pridejo na vrsto mali narodi, prav: državice. Docela a la Meterich.

Ne čudimo se temu. Praviste gibalne "ile so povzročile svetovno vojno, pa naj jih iščemo na strani Nemčije ali na strani njenih rivalinj – izvzemši Ameriko. Predsednik Wilson stoprav je dal svetovni revolucion etnično podlago. Človečanstvo – "amoodločba narodov – zveza narodov – trajen mir. Ta gesla si je osvojila Ententa. Kdo bi danes trdil, da se je to zgodilo z iskrenostjo! Bila so jim politična sredstva, da z njimi trdneje navežejo nase Ameriko, da z njimi izolirajo Nemčijo in z njim Avstro-Ogrsko, da pridobe za se ves svet, zlasti tudi – male narode. V Parizu so ta gesla dogradili na puhlice, več ali manj so jim le še balast. Wilson sam občuti to, na obrazu mu je bilo čitati mučno razočaranje ko smo bili pri njem v avdijenci. Vendar ne obupava. Trdno veruje v zmagovalnost svojih načel. Danes hoče rešiti, kar se rešiti da. Ve, da bo v Parizu komaj na pol storjeno delo opravljeno, bodoči razvoj mora prinesiti še drugo polovico. Do svetovne vojne se je vse človeštvo gibalo v smeri stare politike. Tisočletja. Prenagel je bil pokret, ako naj bi trenutkom, če tudi s silno revolucijo, postalo svetovne vojne, postal

drugače in boljše. Dobra stvar potrebuje gotove dobe, da se razvije in prodre. Ta doba bo mnogo krajša nego ona do svetovne vojne. Ne-smrte ideje so bile vržene med narode, v človeštvo. Uglušiti jih nihče več ne more. Ne samo, da se razpravlja o njih v resnih krogih, velike sile v narodih so si jih osvojile, delujejo v njih imenu. In to že je velika pridobitev. Vladajoči državniki se ne bodo več dolgo mogli upirati vojli svojih narodov.

Kaj sledi iz tega? Da smemo mirno zreti v bodočnost. Ta bodočnost je naša, ker smo najčistejši, najvnetejši nositelji onih idej. Razočarani smo danes, ker smo bili naivni, ker smo druge smatrali za ravno tako poštene in iskrene. Pravilno nas označuje znani hrvatski politik Franjo Potocnjak v svojem delu "Iz emigracije" ko pravi: "Mi smo otroci svojih očetov. Pošteni, lahkomisleni, naivni, za druge vse, za sebe nič. Kakor neizkušeni otroci se damo varati na vse strani. Čim se nam kdo približa smehljajočega obraza, ga že smatramo za prijatelja.

Nesmisel bi bil zapustiti Pariz ali ne podpisati onega inštrumenta, ki bo v zgodovini nosil blesteči napis "Pariski mir." Boriti se moramo do zadnjega, da svojim demokratičnim načelom, zlasti narodostremu načelu pribrimimo čim več upehov. Čim več dosežemo danes, tem lajše bo naše delo v bližnji bodočnosti. Ako prepustimo teren popolnoma svojemu nasprotniku, bo zopetna osvojitev tem težja. Naš podpis ne bo imel drugega pomena, kar da konstatuje, da smo bili navzoči in da se ob našem najresnejšem protestu "mir" sklenili tako, kakor so hoteli – drugi. Danes je menda pač za vse udeležence pariske konference jasno, da je ona le epizoda v zgodovini narodov. Podpišemo z mentalno rezervacijo, ali pa z glasnim izrekom, da "i pribrimimo svoja prava v bližnji dobi po – sklenjenem miru. Ne želimo, da bi se to zgodilo z vojno, z moritvijo in požigom, ker upamo rešiti in to doseži v sporazumu z demokrácijami narodov. Isteči mišljena bo podpisal Wilson prav tako pa tudi – Nemci.

Nepričakovljiva zmota je, ako mislimo državniki, da bodo s svojim vetom mogli preprečiti skupnost nemškega naroda, da bi utegnili zbraniti spojitev avstro-ogrške nemštva z materjo Nemčijo. Kakor vsak drug narod, dosegže tudi nemški svojo združitev na svojem ozemlju. In nemški še prej, kakor drugi. Kdo pozna njegovo živalost in njegovo discipliniranost, da to niso prazne besede. Zakaj bi toraj njegovi mandatarji ne podpisali od entente predložene listine? Kar pa more človeštvo, recimo da j zdrženo v ligi narodov, preprečiti je, da "nova Nemčija zopet ne poizkusi udati imperialističnim težnjam, ki bi jo hotele gnati za gospodarstvom preko njenih naravnih mej. V tem pogledu se moramo zavarniti.

Ententa je bila za trenutek mnenja, da bi bilo eno izmed sredstev proti morebitnemu germanskemu navalu podonavsko konfederacijo. Stara misel je to. Francija n. pr. Andre Cheradame vsvoji izdani knjigi "L'Europe et la question d'Autriche au heuil du XX. e siècle", ki je pisana v našo korist, s tega vidika zagovarja obstoj federativne avstro-ogrške monarhije. Misel je danes postala obolezna. Toda, čemu "okoli" života v žep. Med vojno je stalno na programu, da krepka jugoslovanska država ubrani nemškemu imperializmu zmagovalni pohod na Iztok. Danes so gospodje pozbivali na to v nadi, da bodo

nemščvo na drug, na pariški način uklonili k tom. Naj se ne udaja iluzijam. Nemčija bo šla takoj po podpisu na delo. In iskal bo zaveznikov Rusija! Kdo bo njen zaveznik? To je vprašanje neizmerne politične važnosti; vsekakor večje, kakor pa, je li more imperialistični londonski pakt danes še imeti veljavno.

Naravnost čuditi se je, kako podpira entento – nehoti tudi Amerika – Italijo v njenih gospodarskih težnjah. Pa kaj bi se čudili, ko pa obremenjujo slični grehi Anglijo in Francijo. Italija je v najsrečnejšem političnem položaju, ki ga seveda izrablja do neverjetnega apetita. Italija v svoji megalomaniji noče nič več in nič manj, kakor da je na Jadranu in na Balkanu ter v Mali Aziji smejajoča se dedinja Avstro-Ogrske in Nemčije. Ti dve velesili ste bili samo v ta namen izrinjeni iz navedenih ozemelj, da se na njih mestu postavi – Italija. Mi Jugoslaviani pa, ki smo bili v preteklosti objekt nemške eksploatacije, smo le poklicani, da menjamo svojega gospodarja. Za Pariz smo zopet drobiž s katerim plača ententa Italiji jeno heroično udeležbo na svetovnem metežu.

Toda napram Italiji moramo še danes prav posebej povediti, tako da ne bo dvoma da Pariz za nas ne ustvari ničesar dokončanega. Celo o kakem provizoriu govoriti nočemo. Gorico, Trst, dalmatinske otroke, Reko ali pa reški etat tampon in vse druge, kar je danes pod blagohtno upravo laških karabinerjev, smatramo kratkomalo za svoje. Le vprašanje časa je, kdaj napoči trenutek revindikacije. Svojih rojakov onkraj demarkacijske črte ne pustimo niti minute v dvomih, je li v nas najresnejše volje, izvojovati njihov obvezitev. Nič več ne moremoigrati nehvaležne zgodovinske vloge "drobiža". Samosvoji in samopravni smo. Smatramo se enakovrednim velikim narodom. Čutimo se silne in jake, tem močnejše, ker imamo ob svojistrani zvesta zaveznika – pravico in resnico.

Iz zgodovine zlata. Pridobivanje zlata potom pranja in topiljenje je bilo v navadi že pri Egipčanih za časa četrte dinastije, tedaj leta 2000. pred Kristusom, in sicer v nubijski pokrajini. Pri Grikih je bilo za časa trojanske vojske zlato še nekaj zelo redkega. Za časa klasične dobe je bila Španija najbogatejša na zlatu. V predimskem času znani rudniki v naših deželah so bili v prvi dobi po Kristusu propadli, pozneje pa so se dvignili zopet in so dosegli v 15. in 16. stoletju višek. Češka je imela v sedmem stoletju po Kristusu bogate pralnice zlata, in je vsejla pozneje v srednjem veku kot najbogatejša dežela na zlatu. V Rusiji so začeli pridobivati zlato šele v 18. stoletju pri Jekaterinburgu in na Uraltu. V sredini devetnajstega stoletja so odkrili kalifornijska in avstralska zlata polja. Leta 1884 so dobili južnoafriška zlata polja.

Neprestana žetev. Na svetu je neprestana žetev. V januarju žanjejo v Argentiniji, Cile, Avstraliji, Novi Zelandiji, v februarju v Indiji, v marcu v Gornjem Egiptu. V Meksiku, na Kubi, v spodnjem Egiptu, Siriji, Perziji, Mali Aziji žanjejo aprila, v naslednjem mesecu v severni Ameriki, nekaterih južnih delih Amerike, na Japonskem in Kitajskem, v juniju v Italiji, južni Afriki in zapačnih delih Zedinjenih držav, v juliju v podonavju, v severni Čini, Kanadi; v Nemčiji in Angliji žanjejo v avgustu, enako v Belgiji, Holandiji. V septemburu žanjejo v Rusiji in Skandinaviji, meseca oktobra v južni Afriki, v decembru pa v južni Avstraliji. Tako ni konec, da bi se ne pet. Le po lastnih kriči človeštvo nima kraja.

RUSKA ZGODBICA.

Sirošni mužik je sklenil, da bo oral drugo jutro. Brez zajtreka je šel na polje in vzel je s seboj skorjo kruha. Krepko potegne mužik pljug, potem ko je spravil skorjico kruha na varno stran. Delal je in delal, da mu je pot lili po celem čelu in telu. Konj se je utrudil in mužik je postal lačen. Mužik potegne pljug iz zemlje, izpreže konja, spusti ga na pašo, a sam se napoti proti grmu, kjer je spravil skorjico kruha. Mužik dvigne svojo ruto — toda kruha ni nikjer. Išče in išče, obrača ruto in vejo, toda kruha ni nikjer. Mužik se začudi. Čudna stvar je to. Nihče ni bil v bližini, toda nekdo je vseeno moral odnesti kruh. Kdo drugi je moral biti kot vrag. Ko je mužik oral, je vrag prišel za grm, zagledal kruh in ga pojedel, dočim je skrivelj poslušal mužika kako preklinja njega, vraga. Mužik se pomiri.

"No, ja — reče — od latote tudi tudi ne bom umrl. Kdorkoli je pojedel moj kruh, je bil gotovo lačen bolj kot jaz. Naj mu tekne!"

In mužik gre k studencu, kjer se napije hladne vode, vsedno se v travo in senco, potem pa napreže konja in začne zopet orati. Vrag pa je bil jezen, ker ni mogel napeljati kmeta, da bi klel, in šel je v peklo k poglavaru vragov, in povedal mu je, kako je ukraidal mužiku kruh, a mužik, namesto da bi preklinjal, je dejal: "Naj mu tekne!"

Poglavar vragov pa se je razezil.

"Sam si kriv, ker ne poznaš mužika, toraj si bil premagan. Kam pridemo miče nas bo vsak mužik za nos vlekel, in kaj bo šele, kadar se tudi ženske naučijo od njih. Pojd, in povem ti, da moraš zaslužiti mužikov košček kruha. Ako ne zapeljes mužika tekom treh let, se boš moral kopati v blagoslovljeni vodi."

Ustrašil se je vrag teh besed, in nemudoma vzame rep med noge in pobegne na zemljo, kjer začne razmišljati kako bi zapeljal mužika. Konečno sklene, da se udinja pri mužiku za hlapca. Kakor je rekel, tako je storil. Prvo leto je naučil mužika naj v suhih letih poseje pšenico na močvirnata tla.

Druge leto je vrag naučil mužika naj poseje žito po hribih in planotah. Prišlo je deževno leto. Pri drugih kmetih je žito zagnjilo, črvi so pojedli korenine, a mužiku je žito na hribih in planotah dobro pognalo in dozorelo. Mužik je pridelal veliko žita, tako da ni vedel kaj naj naredi z njim.

Vrag pa je bil bistre glave in naučil je mužika naj pusti žito nekoliko časa ležati, potem pa naj začne variti žganje. In mužik je naredil mnogo žganja. Sam je začel piti in tudi druge je vabil. Vrag si mane roke, ker je dobro pogodil in podal se je v peklo, da naznani svoj uspeh poveljnemu generalnemu štabu vseh vragov. Gener hujdirjev pa ni vrzel, ampak je odšel sam na svet, da se prepriča na lastne oči.

Poglavar pride k mužiku in tu vidi vse, kar je vrag povzročil: mužik je pozval bogatine na gostijo in napajal jih je z žganjem. Tudi mužikova žena je pila žganje in je začela plesati. Pri tem pa je bila nerodna in je prevrnila steklenico žganja. "Audi, vraža baba," zagrimi mužik, "kaj misliš da so to pomije? Kaj te vrag moti, da polivaš tako dobro stvar na zemljo?"

Vrag pa sune svojega poglavarja pod rebra. "Le glej kako preklinja! Ali nisem zaslužil one skorjice kruha?"

Pride z dela siromašni mužik, nepozvan prisede k mizi in gleda: ljudje pijejo žganje; tudi njega se prime radi utrujenosti želja, da spije en kozarec, a ko mu gospodar na zahtevo ne prinese ni-

česar, si misli: "kaj vas je žganje vse skupaj omotilo?"

Poglavar vragov je bil nezadovoljen ker mužik ni začel preklinjati, toda njegov podložni vrag ga potolaži rekoč: "Počakaj, boš videl kaj, se pride!"

Pili so bogati mužiki in pil

je sam gospodar; eden drugača začnejo objemati, laskavo govoriti, eden drugača hvaliti in govoriti največje laži in neumnosti. Predsednik peklenske republike posluša, obraz se mu raztegne na smeh in pohvali svojega podložnika.

"Ne, ne," odvrne vrag, "nič nisem storil, kakor govorit, glavar moj. Povzročil sem samo, da je vzplamela kri, kajti zverinska kri je ne prestano v človeku, toda se ne pojavlja, dokler uporabljajo žito samo za hrano. Dokler je kruha dovolj samo za ter ga imenuje za "ober-vratno, človek ne bo divjal ga v svoji peklenski armadi.

BOLNI MOŽJE IN ŽENSKE PRIDITE K MENI!

CE SE VAM NI POSRECIL DOBITI OLAJŠANJA ZA VASO BOLEZNIM, PRIDI TE IN PREISČEMO VAS ZASTONJ. IMAM MNOGO LET SKUŠNJE PRI ZDRAVLJENJU KRONIČNIH IN NERVOZNIH BOLEZNIM.

CE VI BOLEHATE NA KAKI KRONIČNI, NERVOZNI, KRVNI, KOŽNI ALI KOMPLIKIRANI BOLEZNI, ALI CE STE BOLNI NA ZELODCU, OBISTIH, ALI CE IMATE REVMATIZEM, ZGUBO APETITA, GLAVOBOL, VPRASAJTE MENE.

Pomnite: Nasvet in preiskava je zastonj. Odlašanja zdravljeneja postanejo lahko nevarna. Pridite k meni takoj, če potrebujete našev skrbnega in izkušenega zdravnika.

Uradne ure: Ob 9. 9. do 8. zvezcer.

DR. KENEALY

647 Euclid ave. Second Floor, Cleveland, Ohio.

Nasproti Taylor arkade.

Republic Bldg.

Ob nedeljah
od 10. zj.
do 2. pop.

Komfort za noge.

Ako so Vam ranjene noge ali se Vam potreba na ta način povzročajo občutne boleznine, id ſamo in ustvarjajo arbilejne, tako nabrekajo noge v živilih in rane povzročajo pri holi trpljenje, ne cagaje. Dobite pri Vašemu lekarju.

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge) in komfort za Vaše noge bo zagotovljen. To je prijeten prašek za noge. Malo posušega praška med prsti in na vrh podplatišč vsako jutro in nakončno v vsak čevalj ali nogovico povzroči dužeto. Cena 25 centov in 1€ devka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Central 4058 W Prospect 2699

M. Jung

AGENTURA ZA PAROBRODNE LISTKE IN POŠILJANJE DENARJA.

2403 ST. CLAIR AVE.

Pošiljamo denar na vse strani sveta po najnižjih dnevnih cenah. Zastopnik The First National Bank, Cleveland, Ohio.

S O B A se odda v najem za enega fanta. Vse moderno urejeno. Prost vhod. 16007 Saranac Rd. Collinwood. (86)

NAPRODAJ je hiša, po jake zmerini. Vprasajte pri H. Križanki, 1239 E. 175th St. (86)

NAPRODAJ sta dva dobra bicikli, ki se poceni prodasta na 14606 Thamey ave. Collinwood. (86)

NAZNANILLO.

SPODAJ PODPISANI NAZNANJAMO, DA BODEMO ODPRLI

V SOBOTO 26. JULIJA, 1919
SLOVENSKO TRGOVINO

z najboljšim candy, sladoledom in drugimi sladčicami. Poleg tega bodemo imeli polno zalogo najfinjejših cigar, cigaret in tobaka. Trgovina se nahaja na

6206 ST. CLAIR AVE.

takoj zraven Norwood gledališča.

Cenjenemu občinstvu se uljedno priporočamo za običajno udeležbo in jim garantiramo vselej prijazno, točno postrežbo prve vrste.

Glicker Bros.

po domače Gomilarjev.

6206 ST. CLAIR AVE.

Opravljamo tudi vsa notarska dela in sprejemamo zavarovalnilno proti ognju in za avtomobile.

VAŠ DENAR

je popolnoma garantiran, kadar ga pošljete preko tvrdke Goldman in Zupnick Co. Ta tvrdka je pod kontrolo državnega bančnega oddelka.

Mi pošiljam denar v sledeče kraje: Hrvatsko, Slavonijo, Bosno, Hercegovino, Dalmacijo, Kranjsko, Primorsko in Avstrijo.

Ne odlažite. Sedaj je čas da pošljate. V slučaju, da se denar ne more izplačati onemu, kateremu se je poslal, se vrne pošiljatelju.

Prodajamo šifkarte, naredimo prošnje za potne liste onim ki želijo potovati v staro domovino.

Goldman & Zupnick Co.

6024 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

PRODAJA PAROBRODNIH KART in MENJAVA DENARJA

Denar v Evropo.

Mi pošiljam denar v JUGOSLAVIJO in vse druge dežele po najnižjih cenah.

Kadar vidite, da je potrebno, da pošljete denar v Evropo, pojrite v naš najbližji urad ali naš glavni urad.

Splačalo se vam bo poslovati s to veliko, zanesljivo banko, ki je poznana po celi deželi radi svoje moći in varnosti.

Prodajamo parobrodne listke in posamo denar za zidavo. Potni listi preskrbljeni. 4% na branilne vloge.

The Cleveland Trust Company

Premoženje nad \$68.000.000.00

GLAVNI URAD EUCLID IN E. 9th ST.

4008 St. Clair Ave.
8436 Broadway,
2202 Woodland Ave.
Euclid in E. 10th St.

752 E. 152nd St.
Lorain, Ohio,
Bedford, Ohio,
Willoughby, Ohio,

IN SEDEM DRUGIH URADOV.

Vsak mož, ki drži na sebe

ima več ali manj prihranjene, katere prihranke bi rad vložil v podjetje, kjer ni samo zagotovljen, da mu nosi dobre obresti in je popolnoma varno, ampak tudi, kjer svoj denar lahko dvigne ob vsem času kadar ga potrebuje, in to je vredno, zakaj bi moral vložiti svoj denar v

THE LORAIN ST. SAVINGS & TRUST CO.

KJER LAHKO DVIGNETE SVOJ DENAR VSAK ČAS. Naš tujezemski oddelki pošiljajo denar v Čeho-Slovakijsko, Jugoslavijo, Transilvanijsko, Banat, Avstrijo in Nemčijo po najnižjih dnevnih cenah, in je vsak pošiljatelj garanciran po banke.

Mr. JOSEPH FARREL, ki lahko govori z vami v vašem jeziku, je načelnik tega oddelka.

The Lorain St. Savings & Trust Co.

Vogal Lorain St. in Fulton Rd.

Kapital \$200.000. Preostanek \$206.015.39.

NAZNANJAM, DA PRODAJAM ROZINE

katerje imate lahko za različno uporabo. Rozini so zmijeti v 25 funtov za božič, funt 13 centov, fine velike rozine po 17c. funt. Ne oddajam manj kot 100 funtov skupaj.

Priporočam se tudi za naročila za Californiaško grozdje. Oglašujte se pri

Geo Travnikar,

19112 Shawnee-ave. Stop 125 Shore Line, Cuy, Ohio 603 W.

(86)